

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ” เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ผู้ศึกษาได้วางแนวทางการศึกษาไว้ ดังนี้

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary study) ได้แก่ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลจาก Internet
2. การวิจัยภาคสนาม (Field study) ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยการใช้แบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยมีการทดสอบถามก่อนการดำเนินการ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจทั้งหมด จำนวน 125 คน (100%) โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นจำนวนประชากรที่ศึกษาดังนี้

1. ผู้บริหาร มีชั้นยศตั้งแต่พันตำรวจเอกถึงพลตำรวจตรีรวมถึงหัวหน้าฝ่าย สบ.4 ถึง สบ.5 จำนวน 14 คน
2. อาจารย์ระดับ สบ.1 ถึง สบ.4 มีชั้นยศตั้งแต่ ร้อยตำรวจตรีถึงพันตำรวจเอกในตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 40 คน
3. ฝ่ายสนับสนุนชั้นสัญญาบัตร มีชั้นยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรี ถึง พันตำรวจโทในตำแหน่งรองสารวัตรถึงรองผู้กำกับ ของฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายพัฒนา 1 และฝ่ายพัฒนา 2 จำนวน 18 คน

4. ฝ่ายสนับสนุนชั้นประทวน มีชั้นยศตั้งแต่สิบตำรวจตรีถึงนายดาบตำรวจในตำแหน่งผู้บังคับหมู่/ลูกแถว จำนวน 21 คน

5. ลูกจ้างชั่วคราวและลูกจ้างประจำ จำนวน 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษา โดยมีโครงสร้างของแบบสอบถามประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิดจำนวน 77 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ คำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ ชั้นยศ สายงานที่ปฏิบัติ รายได้ และลักษณะงาน ได้แก่ระดับงานในการปฏิบัติหน้าที่จำนวน 11 ข้อ โดยลักษณะของแบบสอบถามจะให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หน้าข้อความ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ด้านการมีสิทธิชอบธรรมความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในค่าตอบแทนที่ได้รับในการทำงาน จำนวน 13 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่าเป็น 5 ระดับ ซึ่งปรับมาจากมาตรวัดแบบ Rating Scale คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หน้าข้อความ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ด้านการมีสภาพแวดล้อม ความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะต่อร่างกายและจิตใจ จำนวน 15 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่าเป็น 5 ระดับ ซึ่งปรับมาจากมาตรวัดแบบ Rating Scale คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หน้าข้อความ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ด้านการให้บุคลากรมีความมั่นใจในงานได้มีการพัฒนาขีดความสามารถให้ได้รับโอกาสในความเจริญก้าวหน้าจำนวน 19 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่าเป็น 5 ระดับ ซึ่งปรับมาจากมาตรวัดแบบ Rating Scale คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หน้าข้อความ

ส่วนที่ 5 คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจด้านการทำงานที่มีเวลาให้กับตนเองและครอบครัว จำนวน 18 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกรับตอบในลักษณะประเมินค่าเป็น 5 ระดับ ซึ่งปรับมาจากมาตรวัดแบบ Rating Scale คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ใน □ หน้าข้อความ

ส่วนที่ 6 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มประชากรแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยอิสระ

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามทุกข้อ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Pre-test) เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น โดยนำไปทดสอบกับบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ จำนวน 30 ชุด จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนได้แบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้เข้าเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 15-31 พฤษภาคม 2551 มีขั้นตอนการเก็บข้อมูล คือ ได้มีการประสานด้วยวาจา ในการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการศึกษา โดยส่งเอกสารทั้งหมด 125 ชุด และเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองทั้งหมด คิดเป็น 100%

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (wording) เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขและเลือกเฉพาะข้อความที่มีความเที่ยงตรง มาใช้ในการสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจริง

2. ความน่าเชื่อถือ (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน ได้แก่ บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลตำรวจใช้ในการเก็บข้อมูล นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือ (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏว่าผลรวมค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ แอลฟา (Alpha) เท่ากับ .8652

เมื่อได้ผลการทดสอบ จึงนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และได้นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพนำไปใช้ในการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์จัดเก็บข้อมูล จะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the Social Science) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การให้คะแนน

ข้อคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีวิธีให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	ข้อคำถามเชิงบวก (คะแนน)	คำถามเชิงลบ (คะแนน)
เห็นด้วยมากที่สุด	5	1
เห็นด้วยมาก	4	2
เห็นด้วยปานกลาง	3	3
เห็นด้วยน้อย	2	4
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแบ่ง แบ่งเป็น 5 ระดับโดยคำนวณจาก

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของข้อมูลใน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80 หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60 หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40 หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20 หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00 หมายถึง	ระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติโดยใช้ Chi-square โดยใช้สถิติ t-test

การนำเสนอผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาในเชิงพรรณนาประกอบตารางอภิปรายข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปในบทที่ 4